

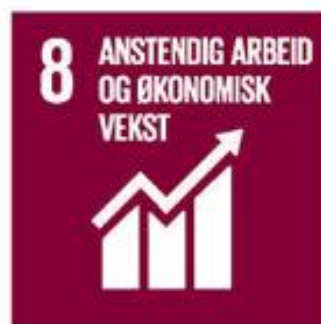
Hvordan får vi **150 000** flere i arbeid innen **2030**?

GRIP

23. januar 2025

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Tilrettelagt
jobb og
utdanning
lønner seg.
Alltid.

Eksempel Kristiansand

- 17 elever med utviklingshemning går ut av videregående per år*
- 20 % blir feilplassert i dagsenter fremfor tilrettelagt arbeid: $17 * 20 \% \approx 4$ personer hvert år

*Definisjonen er hentet fra NAV sine nettsider

Hva med de 4 som blir feilplassert i dagsenter hvert år?

- Per år bruker kommunen
371 500 kr * 4 = 1 486 000 kr
mer enn nødvendig
- For disse 4 personene over 10 år:
16 000 000 kr*

Et annet eksempel fra Kristiansand

- I 2022 hadde ca. 150 personer enten vedtak om kommunal dagsenterplass, eller en kommunalt kjøpt privat plass.
- Hva om 20% av disse hadde vært i VTA i stedet?
 $150 * 20\% = 30$
- Den årlige kostnadsbesparelsen ville da vært:
 $371\,500 \text{ kr} * 30 = 11\,145\,000 \text{ kr}$

Hva koster dette kommunen?

- I 2022 var netto kostnad per dagsenterplass 415 000 kr per bruker som hadde vedtak om plass i Kristiansand kommune.
- Den kommunale medfinansieringen av VTA er minimum 25 % av kostnaden per VTA-plass: 43 500 kr i 2021.
- Differansen mellom disse tallene er gevinsten av VTA for kommunen – alternativt kan det tenkes på som kostnaden av en feilplassering i dagsenter fremfor VTA.

For enkelhets skyld forutsetter vi at eneste alternativ til VTA er dagsenter.

Samfunnsøkonomisk gevinst

- En oppsummering av de ulike samfunnsøkonomiske gevinstene:

Verdiskapning i vekstbedriftene	62 000 kr
Dagssenter/omsorgstilbud	500 000 kr
Bonuslønn	33 000 kr
Samfunnsøkonomisk gevinst	595 000 kr

- Vi kan tenke på dette som verdien samfunnet gir opp ved å ikke tilby en ekstra VTA-plass (per år).
- Den samfunnsøkonomiske gevinsten er trolig høyere da vi ikke har tatt hensyn til trivsels- og helseeffekter i dette regnestykket.

Hva koster tilrettelagt arbeid?

267 000 kroner per jobb

(Betaling fra stat og kommune + administrative kostnader +
kostnaden for å drive inn skatten som skal betale for tiltaket)

Tilrettelagt arbeid lønner seg
alltid. Mangel på tilrettelagt
arbeid koster langt mer.

+ 328 000 kr per jobb

(595 000 kr – 267 000 kr)

Mulighetene i offentlige anskaffelser

Bergen kaller inn inkluderingsbedriftene
sine en gang i året – og spør:

«Dette er våre behov.
Hvordan kan dere hjelpe oss
å løse dem?»

De beste har en klar, langsiktig
og aktiv **eierstrategi** hvor
kommunen(-e) bruker og
utvikler inkluderingsbedriften
som sitt inkluderingsverktøy

Anbefalinger

- stort potensial for å utnytte eierstyring – mange passive eiere
- gode grunner til å prioritere eieroppfølging: stor samfunnsmessig betydning
- utarbeid eierstrategier, og flere fagområder i kommunen bør med, som helse- og velferd
- mulig å løse utenforskapsutfordringer gjennom god dialog mellom kommunen og arbeidsmarkedsbedriftene
- bruk reserveverte og inkluderende kontrakter

Hvordan få flere i arbeid med aktiv eierstyring av arbeidsmarkedsbedrifter?
Delrapport 1

*Et forskningsprosjekt finansiert av KS' program for storbyrettet forskning
Delrapport 1: Analyse og anbefalinger*

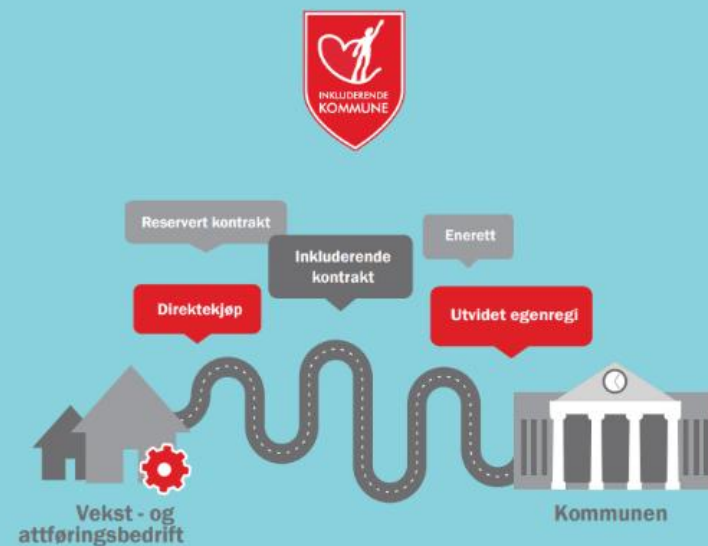
oslo**economics**

KS FoU
PROGRAM FOR STORBYRETET FORSKNING

Offentlige anskaffelser kan gi muligheter for flere

Offentlige anskaffelser kan gi arbeidsmuligheter for flere

- en veiviser for kommuner som ønsker å øke sitt samarbeid med egneide vekst- og utføringsbedrifter

Hva er utvidet
kommunal egenregi?

Utvidet kommunal egenregi er et unntak i offentlige anskaffelser hvor en kommune kan tildele kontrakter direkte til et annet offentlig kontrollert rettssubjekt uten å gjennomføre en full konkurranse.

Forutsetter at:

1. det offentlige organet **utøver kontroll** over selskapet,
2. virksomheten **leverer nesten alt** til kommunen,
3. og det ikke er **private eiere**

Hva er reserveerte
kontrakter?

Reserverte kontrakter gir
kommunen muligheten til å
reservere konkurransen for
arbeidsinkluderingsbedrifter

1. Fremmer sosial inkludering

Våre bedrifter bidrar til å øke aktiviteten for personer med redusert arbeidsevne eller som står langt fra arbeidsmarkedet. Dette bidrar til:

- økt sysselsetting
- arbeidstrening
- integrering og kompetansebygging

2. Gir kommunen et målrettet virkemiddel

Reserverte kontrakter og bruk utvidet egenregi gir oppdragsgivere et **konkret verktøy** for å oppnå politiske mål og krav, knyttet til bl.a.:

- bærekraft
- sosialt ansvar
- arbeidslinkludering

3. Forbedrer kvaliteten på tjenestene

I flere tilfeller dette bidratt til at arbeidsinkluderingsbedrifter kan:

- gi målgruppen relevante arbeidsoppgaver
- utvikle bedre metoder for arbeidstrening og oppfølging
- øke aktiviteten i eierkommunen

4. Lovlig unntak fra anskaffelsesregelverket

EU/EØS-reglene åpner for reserverte kontrakter og utvidet egeregi nettopp fordi de vurderes som nyttige for:

- inkludering
- arbeidsmarkedspolitik
- sosial bærekraft

Eksempler på hva
bedriften kan gjøre for
kommunen

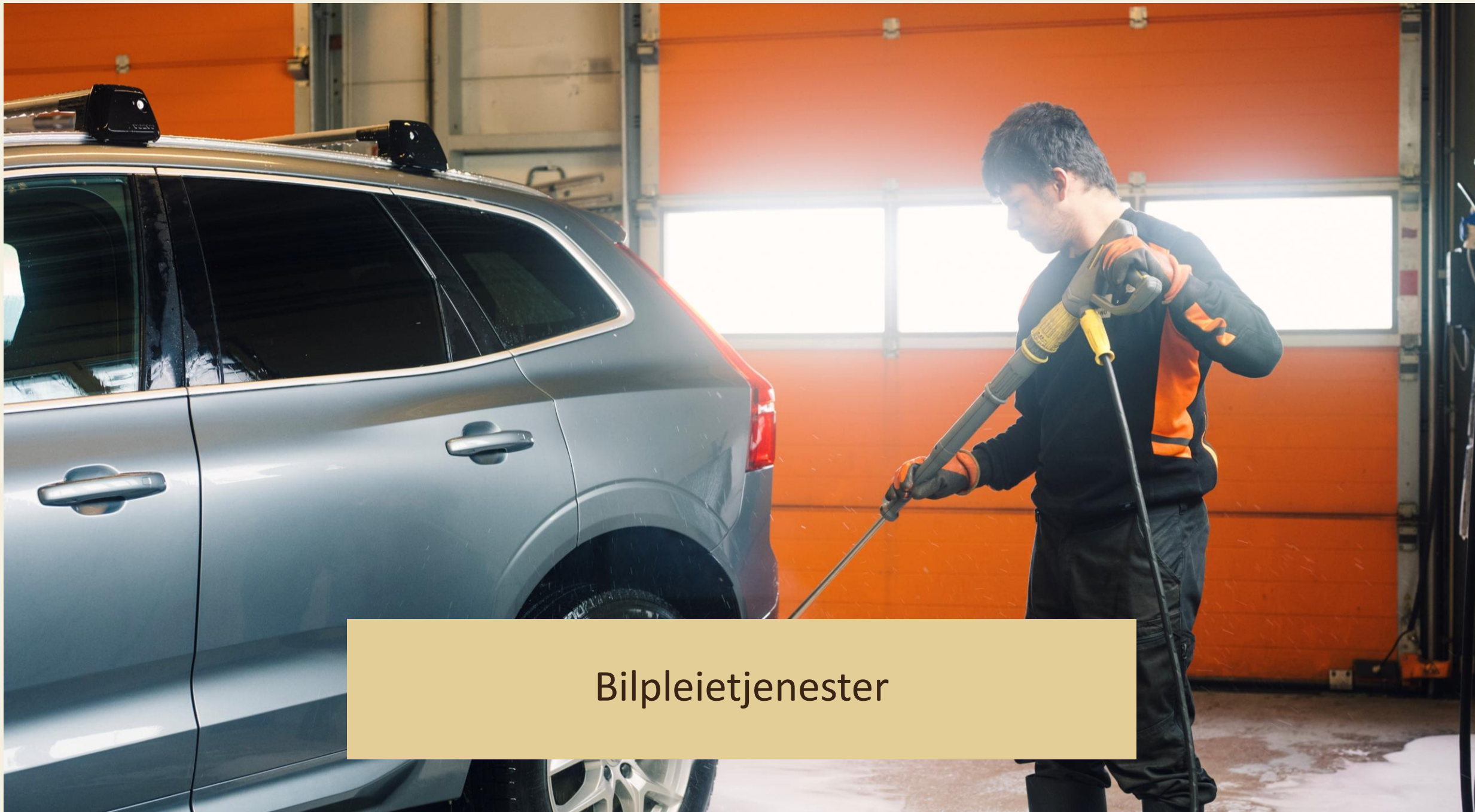

Kantine og kjøkkentjenester

Logistikkjenester

Bilpleietjenester

Gartnertjenester og uteoppdrag

Oppgavedeling på sykehjem

Kalkyle VTA/VTO arbeidskraft Ulset sykehjem					
	Årsverk	Per plass per måned	Sum per måned	Sum per år	Finansierer av:
Fakturert for én arbeidsleder	1	65 000	65 000	780 000	Bergen kommune
VTA tiltaksdeltakere, NAV* 5 plasser	2,5	16 231	81 155	973 860	NAV
Bergen kommune, avd. for finans, andel 25%*	2,5	4 058	20 289	243 465	Bergenkommune
Sum kostnad Bergen kommune:				1 023 465	
Sum kostnad NAV				973 860	
Sum arbeidskostnader for 3,5 årsverk	3,5			1 997 325	
<i>*) vi regner i snitt 50% verdiskapning per VTA-tiltaksdeltaker</i>					
Bergen kommune kostnader egen bemanning					
Lønn snitt helsefag, assistent, sykepleier **	3,5	65 833	230 417	2 765 000	
Sykefravær ca. 10% (SSB)	3,5	6 583	23 042	276 500	
				3 041 500	
**) laveste satser inkl pensjon og aga					

Spekter pluss frigjør hender på sykehjem

#viersosialbærekraft
#helelaget

Norge har mange
utfordringer.

At folk vil jobbe,
bør ikke være en av
dem.